

VIKINGEMUSEET LADBY

Ladby den 5. december 2014

Høringssvar fra Vikingemuseet Ladby/Østfyns Museer vedr. miljøvurdering af forslag til plan for etablering af slutdepot for dansk lav- og mellemaktivt affald

Som anført i tidligere høringssvar dateret 27. juni 2014 ligger Vikingemuseet Ladby – og museets hovedgenstand – Ladbyskibet – inden for det udpegede område, ”Kertinge Mark”.

Vikingemuseet Ladby har i de senere år været inde i en meget positiv udvikling, og i 2014 har mere end 29.000 gæster besøgt stedet. Museet har aktuelle planer om et udvidelsesprojekt, der både omfatter bygningsmassen og arealerne omkring (6 hektar i alt). Den lokalplan, der skal gøre udvidelsesprojektet muligt, har været i offentlig høring og er nu i politisk behandling. Lokalplanen forventes vedtaget inden jul. Sideløbende hermed arbejder museets arkitekt Poul Ingemann på selve projekteringen af bygning og arealer. Projektet er således rigtig godt på vej.

Ladbyskibet er helt enestående kulturarv – også set i et internationalt perspektiv. Det fremgår også, når man sammenligner Ladbyskibet med de vikingesteder, der er på UNESCOs verdensarvsliste og ikke mindst den ansøgning om optagelsen af syv nye vikingesites: *Viking Age sites in Northern Europe. A transnational serial nomination to UNESCO's World Heritage List*, der netop er sendt ind til UNESCO. Der er ikke et eneste vikingesite ud over netop Ladbyskibsgraven, hvor et begravelsesskib stadig ligger *in situ*, og dermed ikke er flyttet fra det autentiske sted. Ladbyskibet er et helt særligt stykke kulturarv, som i de foreløbige sonderinger lever op til alle krav om ”Outstanding Universal Value”, hvorved skibet må vurderes som en særdeles værdig kandidat til verdensarvslisten. Vikingemuseet Ladby er i tæt dialog med Nationalmuseet om den videre proces. Men skal vi videre ad den vej forudsætter det også, at der ikke planlægges forstyrrende anlæg i Ladbyskibets næromgivelser, den såkaldte bufferzone. Større anlæg – som f.eks. et slutdepot – vil formodentlig gøre UNESCO-satsningen umulig.

I miljørapporten fremføres det, at det alene er på baggrund af lokalsamfundets uvidenhed, manglende kendskab samt utryghed og mistro, at et evt. slutdepot kan få en negativ værdi. Der oplyses også såkaldte ”bekymringspunkter”. Hermed anerkender man også, at der rent faktisk er en psykologiske mekanisme, som resulterer i denne utryghed. Psykologi og følelser spiller en helt afgørende rolle for kulturarven. Som museum skal vi tage vare på kulturarven, men vi skal også sikre den de bedst mulige formidlingsmæssige rammer. Det betyder også, at vore gæster skal føle sig godt tilpas og skal have en god oplevelse. Ellers kan vi ikke formidle vores arkæologiske og historiske arv. Og hvis ikke kulturarven fortælles og gøres levende, ja så dør den og mister sin betydning og værdi.

ØSTFYN^S
MUSEER

VIKINGEMUSEET LADBY

Med den frygt og bekymring, der er beskrevet i rapporten, er der således en god grund til at frygte, at et slutdepot vil have en endog meget negativ effekt på Vikingemuseet Ladby – og det helt uanset, hvor i nærområdet et evt. slutdepot placeres. Det er altså ikke kun for museet som institution, at et evt. slutdepot får konsekvenser. Det gør det også for fortidsmindet Ladbyskibet, som er kulturarv med national og international betydning.

I rapporten anerkendes det, at et slutdepot kan være i konflikt med de strategier og visioner, der er opstillet for området, og at den psykologiske påvirkning kan være til stede. Alligevel vurderes det afslutningsvis, at der ikke vil være en direkte påvirkning af Vikingemuseet Ladby, og i en tabel vurderes "Risiko for påvirkning" til at være et klart "Nej". Det kan kun tolkes som om, at man alligevel ikke tager den psykologiske mekanisme alvorligt!

Ifølge rapporten er der ingen kulturmiljøer i området. Vi antager, at der her menes "udpegede kulturmiljøer"? Kulturmiljø er der i hvert fald – og det i en helt særlig klasse. Endvidere er området omkring Ladbyskibet udpeget som et kulturarvsareal, fordi det må formodes at rumme masser af arkæologiske spor.

Et slutdepot vil få afgørende skadevirkning på Ladbyskibet: For kommunens og museets ambitioner om at formidle dette unikke sted på en værdig måde til gavn for almenheden, for satsningen på Ladbyskibet som verdensarv samt ikke mindst for netop herigennem at sikre den unikke kulturarv for eftertiden. En naturlig ambition for en kulturbevidst nation.

Med venlig hilsen

Mette Ladegaard Thøgersen
Afdelingsleder, ph.d.
Landskab & Arkæologi/Østfyns Museer
Vikingevej 123
5300 Kerteminde

Erland Porsmose
Direktør, dr. phil.
Østfyns Museer
Strandgade 7
5300 Kerteminde